

Prijevod ove stranice generiran je strojnim prevođenjem [Poveznica]. Strojno prevedeni tekstovi mogu sadržavati pogreške koje mogu narušiti jasnoću i točnost. Europski ombudsman ne prihvaća nikakvu odgovornost za bilo kakve nepodudarnosti. Najpouzdanije informacije i pravnu sigurnost jamči izvorna inačica na engleski jeziku koja je dostupna putem gornje poveznice. Više informacija potražite u našem odjeljku o [jezičnoj politici i prevođenju \[Poveznica\]](#).

Odluka Europskog ombudsmana u predmetu 1050/2018/DL o odbijanju Europske komisije da omogući javni pristup e-porukama jednog službenika koje se odnose na zakonodavni prijedlog

Odluka

Sučaj 1050/2018/DL - **Otvoren** 10/10/2018 - **Odluka donesena** 29/04/2020 - **Predmetna institucija** Europska komisija (Utvrđena nepravilnost u postupanju) |

Predmet se odnosio na odbijanje Europske komisije da omogući javni pristup e-porukama iz ulazne i izlazne e-pošte službenika Komisije koje se odnose na članak 13. Direktive o autorskim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu. Komisija je smatrala da nije u položaju dohvatiti i identificirati zatražene e-poruke i omogućiti pristup tim e-porukama zbog zaštite privatnosti.

Ombudsmanica je istražila to pitanje i utvrdila da se e-poruke službene prirode ne smatraju osobnim podacima. Osim toga, ako službenik sâm identificira i dohvati vlastite e-poruke, to se nikako ne bi moglo smatrati obradom osobnih podataka.

Ombudsmanica je stoga predložila Komisiji da od tog službenika zatraži da identificira i dohvati sve relevantne dokumente koji su i dalje pohranjeni na njegovu računu e-pošte te da u svojem registru dokumenata potraži relevantne dokumente. Nakon identifikacije dokumenata Komisija bi trebala procijeniti hoće li ih objaviti u skladu s odredbama iz pravila EU-a o javnom pristupu dokumentima.

Komisija nije prihvatila prijedlog rješenja koji je iznijela Ombudsmanica. Ombudsmanica je stoga zaključila da je u ovom slučaju riječ o nepravilnosti u postupanju jer je Komisija odbila zatražiti od svojeg službenika da identificira i dohvati e-poruke iz službenog sandučića e-pošte kako bi mogla procijeniti mogu li se te e-poruke objaviti u okviru odgovora na zahtjev za javni pristup dokumentima.

Izrađeno u skladu s člankom 3. stavkom 6. Statuta Europskog ombudsmana [1]

Kontekst pritužbe

1. Podnositelj pritužbe zatražio je 15. ožujka 2018. od Europske komisije javni pristup „preslikama pretinca ulaznog sandučića i pretinca [X [2]] u vezi s člankom 13. Direktive o autorskom pravu na jedinstvenom digitalnom tržištu” u skladu s pravilima EU-a o javnom pristupu dokumentima. [3] [Poveznica]

2. Komisija je 2. svibnja 2018. uskratila pristup zatraženim porukama e-pošte na temelju zaštite privatnosti [4] .

3. Podnositelj pritužbe podnio je 3. svibnja 2018. zahtjev za preispitivanje, takozvani „potvrdni zahtjev”, u kojem je od Komisije zatražio da preispita svoje stajalište.

4. Komisija je 6. lipnja 2018. potvrdila da je odbila odobriti javni pristup zatraženim dokumentima. Komisija je objasnila da e-poruke koje potječu od posebno identificiranog pojedinca ili mu se šalju čine „osobni podaci” u smislu tada primjenjivog zakonodavstva EU-a o zaštiti osobnih podataka [5] [Poveznica] Stoga bi, kako bi se obradio zahtjev podnositelja pritužbe, bilo potrebno provesti radnju obrade osobnih podataka dužnosnika. Budući da je Komisija samo u iznimnim okolnostima mogla pristupiti porukama elektroničke pošte koje se nalaze na računima njezine radne e-pošte, tvrdila je da to nije u mogućnosti učiniti u ovom slučaju. Čak i da su e-poruke preuzete i identificirane, Komisija je tvrdila da ne bi mogla prenijeti osobne podatke jer primatelj nije utvrdio nužnost takvog prijenosa [6] [Poveznica].

5. Nezadovoljan odlukom Komisije, podnositelj pritužbe obratio se Ombudsmanu 7. lipnja 2018. Ombudsmanica je ispitala je li Komisija odbila odobriti pristup zatraženim porukama e-pošte. Ocijenila je informacije i argumente koje su dostavili podnositelj pritužbe i Komisija.

Prijedlog Europskog ombudsmana za rješenje

Prijedlog rješenja Europskog ombudsmana

6. Na temelju svoje istrage ombudsmanica je Komisiji predstavila prijedlog za rješenje pritužbe.

7. Ombudsmanica je smatrala da su poruke elektroničke pošte koje je dužnosnik poslao ili primio, a koje se odnose na politike, aktivnosti ili odluke EU-a i koje nisu trajno izbrisane s radnog računa elektroničke pošte dužnosnika kada Komisija zaprimi zahtjev za javni pristup, „dokumenti” „u posjedu Komisije”. Stoga podliježu pravilima EU-a o javnom pristupu dokumentima. Ombudsmanica je navela da se pravila o pristupu primjenjuju samo na poruke e-pošte povezane s radom te da su stoga poruke elektroničke pošte osobne prirode isključene iz područja primjene pravila EU-a o javnom pristupu.

8. Ombudsmanica se nije složila s Komisijom da je utvrđivanje traženih dokumenata čin „obrade osobnih podataka“. Čak i ako bi se to smatralo takvim aktom, Ombudsman je tvrdio da je potrebno da Komisija ispuni svoje pravne obveze.

9. Ombudsmanica je tvrdila da je Komisija ovlaštena preuzeti poruke e-pošte povezane s poslom s računa elektroničke pošte dužnosnika, uz potpuno poštovanje osobnih podataka i privatnog života pojedinca. Ombudsmanica je smatrala da bi Komisija mogla zatražiti ili, ako je potrebno, zahtijevati od dužnosnika da preuzme relevantne poruke e-pošte s vlastitog računa elektroničke pošte jer to sigurno ne bi zahtijevalo od Komisije da obrađuje osobne podatke dužnosnika.

10. Osim toga, ako su zatražene poruke e-pošte već registrirane u Komisijinu sustavu za upravljanje dokumentima, mogle bi se preuzeti bez pretraživanja računa elektroničke pošte dužnosnika.

11. Na temelju prethodno navedenih nalaza Ombudsman je predložio da „**Komisija naloži dotičnom dužnosniku da utvrdi i preuzme sve relevantne dokumente koji su još uvijek pohranjeni na računu e-pošte člana osoblja. Komisija bi također trebala pretraživati svoj registar dokumenata za relevantne dokumente.**“ Osim toga, ombudsmanica je predložila da „**nakon što utvrdi dokumente, Komisija bi trebala procijeniti hoće li ih objaviti u skladu s odredbom utvrđenom u pravilima EU-a o javnom pristupu dokumentima**“.

Odgovor Komisije na prijedlog Europskog ombudsmana

12. Komisija je odbila prijedlog Ombudsmana za rješenje.

13. Komisija se složila s Ombudsmanom da u okviru njihova rada može objavljivati poruke e-pošte svojih dužnosnika. Međutim, takvom se identifikacijom i objavom članovima osoblja ne bi moglo uskratiti pravo na zaštitu njihovih osobnih podataka u skladu s pravilima EU-a o javnom pristupu dokumentima [7] .

14. Komisija je razmotrila prijedlog Ombudsmana „*da se dužnosniku naloži da utvrdi i dohvati sve relevantne dokumente [...]*“ kako bi se dotični dužnosnik upitao hoće li zadržati poruke e-pošte povezane sa zahtjevom. U ovom slučaju, informacije o postojanju korespondencije s identificiranim ispitanikom predstavljaju informacije o posebnim profesionalnim aktivnostima tog ispitanika. U tom pogledu Komisija je tvrdila da se pojam „privatnog života“ ne može smatrati isključenim profesionalnim ili komercijalnim djelatnostima fizičkih ili pravnih osoba [8] .

15. Stoga je Komisija smatrala da su informacije o postojanju korespondencije osobni podaci tog ispitanika. Zbog posebnog opsega ovog zahtjeva za pristup dokumentima Komisija je navela da popis i sadržaj poruka elektroničke pošte čine osobne podatke. Komisija je tvrdila da se to odnosi i na neregistrirane poruke e-pošte i na poruke elektroničke pošte registrirane u njezinu sustavu korporativnog upravljanja. Osim toga, nije smatrao da je moguće pripremiti

anonimiziranu verziju popisa.

16. U tom kontekstu i s obzirom na to da podnositelj pritužbe nije utvrdio nužnost prijenosa podataka [9], Komisija je izjavila da javnom objavom nije u mogućnosti prenijeti popis dolazne i odlazne korespondencije. Iz istih razloga, s obzirom na to da je zahtjev za pristup dokumentima bio izražen u izrazima koji se odnose na imenovanog ispitanika, Komisija je utvrdila da konkretno i pojedinačno ispitivanje svakog traženog dokumenta može dovesti samo do odbijanja na temelju zakonodavstva EU-a o zaštiti osobnih podataka.

Procjena Ombudsmana nakon prijedloga rješenja

17. Ombudsmanica je razočarana što Komisija nije prihvatila njezin prijedlog za rješenje.

18. Jasno je da bi, ako institucija pristupi ulaznom pretincu elektroničke pošte člana osoblja u svrhu identifikacije i preuzimanja poruka elektroničke pošte, taj pristup, identifikacija i dohvaćanje predstavljao obradu osobnih podataka koju provodi institucija. Institucija bi pri provođenju takve obrade osobnih podataka morala poštovati zahtjeve iz Uredbe o zaštiti podataka.

19. Međutim, ako institucija zatraži od člana osoblja da identificira i preuzme poruke e-pošte povezane s poslom koje se nalaze u njegovu ulaznom sandučiću elektroničke pošte, radnje potrebne za identifikaciju i dohvat tih poruka elektroničke pošte osobe čiji se **podaci obrađuju ne mogu** se smatrati radnjama „obrade osobnih podataka” u smislu Uredbe o zaštiti podataka. Jednostavno rečeno, osoba ne može kršiti svoja prava na zaštitu podataka obradom vlastitih osobnih podataka.

20. **Pitanje mogu** li se tako preuzete poruke elektroničke pošte objaviti ovisilo bi o analizi sadržaja predmetnih poruka elektroničke pošte. Ako bi poruke elektroničke pošte sadržavale bilo kakve osobne podatke, kao što su imena pojedinaca, mogle bi se redigirati prije nego što je pristup odobren, ako je taj sadržaj jedina prepreka otkrivanju.

21. **Ombudsman** ne može nagađati postoje li relevantne poruke elektroničke pošte u spremniku dotičnog dužnosnika. Ombudsmanica također ne može nagađati o tome bi li se takve poruke e-pošte mogle objaviti, uzimajući u obzir njihov specifičan sadržaj. Ta nemogućnost proizlazi iz toga što Komisija nije zatražila od dužnosnika da provjeri njegov ulazni sandučić, unatoč činjenici da takav zahtjev ne može predstavljati Komisijinu obradu osobnih podataka.

22. S obzirom na prethodno navedeno, ombudsmanica smatra da je odbijanje Komisije da od dužnosnika zatraži da utvrdi i prikupi relevantne poruke e-pošte povezane s poslom iz njegove ulazne pošte kako bi se Komisiji omogućilo da procijeni njihovo moguće otkrivanje nepravilnosti u postupanju.

23. Ombudsmanica smatra da je pristup Komisije u ovom slučaju opasan presedan za buduće zahtjeve za pristup dokumentima. Ako bi se taj pristup slijedio u drugim slučajevima, sve poruke

elektroničke pošte koje dužnosnici šalju ili prime u vezi s politikama, aktivnostima ili odlukama EU-a bile bi izuzete od zahtjeva za pristup dokumentima, osim ako su prenesene u trajne neosobne baze podataka Komisije, na temelju lažnog argumenta da bi identificiranje i preuzimanje tih dokumenata predstavljalo povredu pravila o zaštiti podataka.

24. S obzirom na to da zahtjev za pristup potječe iz ožujka 2018., sada je vrlo vjerojatno da su sve neregistrirane poruke e-pošte u ulaznom spremniku dotičnog dužnosnika sada izbrisane [10] [Poveznica]. U tim okolnostima ombudsmanica smatra da daljnje istrage u vezi s pritužbom ne bi služile nikakvoj korisnoj svrsi te zaključuje predmet sljedećim zaključkom.

Zaključak

Na temelju istrage ombudsmanica zaključuje ovaj predmet sljedećim zaključkom:

Propust Komisije da od dužnosnika zatraži da utvrdi i preuzme poruke e-pošte u radnom sandučiću elektroničke pošte dužnosnika, kako bi joj omogućila da ocijeni mogu li se poruke e-pošte otkriti kao odgovor na zahtjev za javni pristup dokumentu, predstavlja nepravilnost u postupanju.

Podnositelj pritužbe i Europska komisija bit će obaviješteni o toj odluci.

Emily O'Reilly

Europski ombudsman

Strasbourg, 29. travnja 2020.

[1] [Poveznica] Odluka Europskog parlamenta od 9. ožujka 1994. o propisima i općim uvjetima koji uređuju obnašanje dužnosti Europskog ombudsmana (94/262/EZUČ, EZ, Euratom): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/GA/TXT/?uri=CELEX:31994D0262> [Poveznica].

[2] [Poveznica] Imenovani dužnosnik Komisije koji ne obnaša dužnost višeg rukovodstva.

[3] [Poveznica] Uredba 1049/2001 o javnom pristupu dokumentima Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije, dostupna na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=celex%3A32001R1049> [Poveznica].

[4] [Poveznica] U skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom (b) Uredbe 1049/2001, „[...] institucije uskraćuju pristup dokumentu ako bi otkrivanje ugrozilo zaštitu: [...] privatnosti i integriteta pojedinca, posebno u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o zaštiti osobnih podataka”.

[5] [Poveznica] Uredba 45/2001 o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama i tijelima Zajednice i o slobodnom kretanju takvih podataka, dostupna na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32001R0045> [Poveznica].

[6] [Poveznica] U skladu s člankom 8. točkom (b) Uredbe 45/2001 „[...] osobni podaci prenose se primateljima [...] samo ako primatelj utvrdi potrebu za prijenosom podataka i ako nema razloga za pretpostavku da bi legitimni interesi ispitanika mogli biti dovedeni u pitanje”.

[7] [Poveznica] Uredba 1049/2001.

[8] [Poveznica] Presuda Suda od 14. veljače 2008., *Varec protiv Komisije*, C-450/06, točka 48.

[9] [Poveznica] U skladu s Uredbom 45/2001.

[10] [Poveznica] U skladu s napomenom glavnog tajnika Komisije o pravilima kojima se uređuje upravljanje dokumentima i pristup dokumentima od 16. siječnja 2015., neregistrirane poruke e-pošte automatski se brišu s računa e-pošte člana osoblja nakon šest mjeseci.